

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev. za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od štiri-
stopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. —
Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Germanizacija in uradi.

Ω. Večkrat uže je „Slovenski Narod“ na tem mestu povzdignil glas za uvedbo našega jezika v urade, mnogokrat z uradi občujoče stranke opozoril, naj slovenska obravnavanja in odloke zahtevajo; a ne zdi se nam odveč zopet v sedanjem času o tem izpregovoriti, posebno ker vidimo svoje zagrizene nasprotnike vse moči napenjati, da bi naš jezik na ljubljanski realki, katera je v sredi slovenske dežele, na tako nesramen način zatirali, kakor si nismo nikdar mislili mogli.

Dobro vedoči, da narod najlažje v svojo oblast dobodo, če mlademu srcu ugasnejo iskro ljubezni do svojega naroda in jezika, od dne do dne pripovedovaje, da je naš jezik le za neumne rovtarske kmete, da mej svetom nobene veljave nema, da mora vsakdo, hoteč se ga učiti „pos“ imeti, kakor za kužno živino, hočejo naši nasprotniki pri korenini narodovi s sekiro germanizacije vsekati.

Tako se ravna v šoli, — nič drugače v uradih. Govori in piše se še večidel nemško, akoravno je ogromna večina z uradi občujočih strank slovenska, kakor da bi pravo in pravica edino odvisno bilo od nemškega jezika. Kaka budalost! Le sem ter tja se najde kak mož, kateri je drzen (!) dovolj slovenske vloge in zapisnike sprejemati in pisati; večina uradnikov vedno nemško uraduje, ter si ne more misliti, kako je le mogoče uradovati v slovenskem jeziku. Ta večina nam vedno očita jezikovo uboštvo. Da to očitjanje nij opravičeno, vsak izobražen Slovenec dobro ve.

Omenimo pa razen tega še izgled pri Hrvatih. Njihov jezik gotovo nij bil boga-

tejši in popolnejši od našega, ko se je v vse urade uvel a vendar ne uradujejo samo v lastnej hrvatske deželi hrvatsko, nego tudi z vnanjimi sodnijami in strankami, tako, da si morajo te prestavo preskrbeti, ako hrvatskega ne znajo. Hrvatje ne odstopijo ni trohice od naravnega prava svoj jezik povsod rabiti, posebno pa tam, kjer velja čast.

Koliko pomot in zmešnjav bi ne bilo, ko bi se v uradih povsod slovensko pisalo, ker ima slovenska beseda čestokrat čisto drugi pomen, nego v nemško prestavljena v nemškem zapisniku.

Vgovarja se nam tudi, da ljudstvo nij nikakor svojega jezika želelo, da dostikrat si ta, ali oni priprosti mož želi znanje nemškega jezika. Za boga, kak nesmisel. Ali je tu večja hudobnost, ali neumnost? Nam se prav naravno dozdeva, kmeta slišati, da bi dobro bilo, ko bi nemško znal, ker vedno v nemškem, njemu tujem jeziku uradovati vidi in sliši, nemške „pšajde“ in „urtelne“ dobiva, ter se mu nehote misel vrine, da mora nemški jezik kaj posebnega, vzvišenega biti, da se le v tem jeziku more pravico zahtevati in dobiti. Uradujte s slovenskimi strankami slovensko, dopisujte jim v jeziku, njim znanem, nijeden se ne bo oglasil za nemški jezik.

Kaj si more slovenska stranka misliti, če uradnik z nasprotno stranko, katera razen slovenskega jezika tudi nemško zna, v nemškem jeziku govori, slovenske stranki pa prav malo, ali celo nič po slovensko ne pove o tem pogovoru. Ali se ne uničuje na tak način avtoriteta uradov! Ko bi kak Madjar v urad prišel, dobil bi tolmača, kateri bi mu vse v njemu tujem jeziku govorjeno natančno raztolmačil, našemu slovenskemu

kmetu se pa v njegovej lastnej deželi, kjer se njegov jezik govori, to ne stori!

To je istina, ker nismo samo enkrat, temveč mnogokrat to opazovati priliko imeli.

Uzroki, strogemu vpeljanju slovenskega jezika v urade nasprotni, so pa dvojni: uradniki birokrati in bojazljivi, a deloma žalibog — tudi stranke same.

Nemškutarski uradnik, kateri slovenskega jezika nikdar znal nij in tudi se ne trudil naučiti ga, rudeči se od jeze, beroč slovensko vlogo ali zapisnik, kakor puran, če se mu rudeča ruta pokaže in prav olizano zarenči: „das verfluchte windische!“ Kje ima pravico jezik naroda, s katerim vedno občuje in v sredi katerega živi, tako psovati? Kje na celem obliknem svetu se kaj takega godi!

Seveda, mi smo potrpežljivi, kakor jagnjeta in smo žalibog še „sluge narodov“.

Drugi, ki so bili v mlajših letih iskreni narodnjaki, ne upajo se narodovim željam ustreči, ker bi ne mara to „višjim“ gospodom po godu ne bilo.

Spolnite svojo dolžnost, ostanite možje, značajni, vsi vas bodo čislali in tudi vaši predstojniki vas prezirati ne morejo. Učite se od Hrvatov, kateri so pod vsako, še tako protinarodno vlado svetinje narodovega jezika branili, posnemajte naše nasprotnike, kateri tudi pod Hohenwartovo vlado svojega prejšnjega prepričanja nijso zmenjali. — Kako moremo moža čislati, kateri se kot narodnjak vede, a za boljšo službo proseč, nemškutar postane, kakor, da bi hotel svoje večje vednosti pokazati. Vse vpraša, kaj to pomeni, stoprv „W. Z.“ razjasni, kje je zajec tičal.

Bodite značajni, dajte narodu, kar po

Listek.

Gospica — kmetica.

(Novela A. Puškinova, — poslovenil F. M. Štifterar.)
(Dalje.)

Mlada človeka se razideta. Liza uide iz lesa, teče preko polja; prokrade se v vrt in bliskom pobegne v pristavo, kjer jo je pričakovala Nastja. Tam se je preoblekla, razmišljeno odgovarjala na vprašanja svoje potrpežljive nahlebnice in se pokazala v obednico. Miza je bila uže pokrita, zajutrek gotov, in mis Jackson, uže nabeljena in tvrdo prepasana, rezala je tenke koščke. Oča jo je pohvalil, da je tako rano šla se sprehajati. „Nij bolj zdravega“, rekel je, „nego vstajati ob juternji zarji“. Za tem je povedal nekoliko primerov iz človeškega dolgoletja, vzeti iz angleških časopisov, trdeč, da vsi ljudi, preživeli več, nego sto let, nijso pli-

žganja in da so vstajali ob zarji po zimi in po letu. Liza ga nij poslušala. V mislih si je ponavljala vse okoliščine juternega svidanja, ves razgovor Akuline z mladim lovcom, in vest jo je začela mučiti. Zastoj si je sama odgovarjala, da beseda nij prekoračila meje spodobnosti, da taka šala ne more imeti nikacih posledkov — vest je govorila glasneje, nego razum. Obljuba, katero je storila na juterni dan, bezpokočila jo je najboljše: skoro se je na tvrdno odločila, svoje praznične prisege ne držati. No Aleksej je megel, če bi bil jo zastoj pričakoval, po soseski iskati hčer Vasilja-Kovača, pravo Akulino, tolsto in robidasto deklo, in tako ugibati o njejnej lehkomislene burki. Ta misel je Lizo prestrašila, in sklenila je, drugo jutro zopet iti v gaj — kot Akulina.

Aleksej naprotiv je bil jako zadovoljen, iznenaden; ves dan je mislil o svojej novej znanki; po noči je obraz zagorele krasa-

vice celo v spanji bezpokočil njegovo domišljijo. Zarija se je še po malo kazala, a on je bil uže napravljen. Ne učasiv se nabiti puško, šel je s svojim zvestim Sbogorom na polje in pobežal k mestu obljubljenega svidanja. Prošlo je okolo pol ure, njemu čas predolg v neznosnem očkovanji; naposled je zagledal zablsknivši mej gemovjem modri sarafan in stekel naproti premilej Akulini. Ona se je nasmijala njegovej neizmernej prijaznosti; a Aleksej je precej zapazil na njenem obrazu sledove vnotrenega bezpokoijstva. Hotel je temu uznati uzrok. Liza je priznala, da se jej je njeno postopanje zdelo lehkomisljeno, da se je kesala, da na denes nij hotela izpolniti svoje obljuje, a da bode to svidanje poslednje, in da ga prelepo prosi, ž njoj znanje opustiti, katero nju ne more k dobremu privedi. Vse to, razume se, govorila je v kmetskem narečji; no misli in čuvstva, ne navadne pri kmetskem dekletu, so Alekseja jako

naravnem zakonu zahteva, kar vam gotovo niti težavno, niti nemogoče nij. Le volje in značajnosti vam manjka. Vsaj si morate sami svesti biti, da se vam naši nasprotniki za svoje namene delujoči, pomilovaje vas smejejo.

Stranke pak so tako potrpežljive ali malomarne, da si ne upajo slovensko uradovanje v deželi zahtevati, kjer se slovensko govori in tako neposredno nasprotniku pomagajo, nemški jezik usiljevati. Zahtevajte kar vam gre in dati se nam mora.

Podloga vsake države je pravo. Čem večji je v ljudstvu čut prava, tem lažje raste tem lepše se razcveta država. Ta čut vcepiti je pa le na tak način mogoče, da se narodu v njegovem jeziku pove kaj je prav, kaj ne, da se s tem njegova samosvest budi a ne zatira.

Kaj pa §. 19.? Ne sklicujmo se na-nj. Drugi dobodo pečenko, a mi kosti.

Ako tisti, kateri so poklicani pravo in postavo neoskrnjeno ohraniti, iste ne čuvajo kako morejo od drugih, postave nevednih, njeno izpolnovanje zahtevati. *Justitia regnorum fundamentum.*

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 20. marca.

Državni zbor, ki bode menda denes odložen, je sprejel postavo o starokatoličanih, katero smo zadnjič omenili. Vlada je čisto molčala, Stremajer je zopet pokazal, da se v konfesionalnih rečeh zvija kakor jegulja. Torej bode najbrž cela postava „izginila kakor kafra“, t. j. nepotrjena ostala. Pravna stranka nij glasovala, nego prej odšla, ker nij hotela vladi ali Stremajerju pomagati. — Potem je bila na vrsti posvetovanja postava o uvedeni posebnega upravnega sodišča. Pražak je nasvetoval naj se ta postava še odloži, ker je prevažna za prehitro obravnavanje. Ta nasvet je bil zavržen potem, ko je za postavo govoril minister Unger. — Na dalje je Promber interpeliral vlado, ali hoče ob pravem času odpovedati trgovinsko in colno pogodbo z Anglijo. Hasček je interpeliral, ali hoče vlada pri davkarstvu delo in osebje zmanjšati. Končem se je sprejela postava, ki določuje kako se je zabranjevati proti širjenju trtne uši. — 19. t. m. pak je državni zbor volil v delegacije. Moravski Čehi nijso hoteli volitve udeležiti se, ker se lani nemški poslanci iz Morave na nje niti ozirali nijso.

osupnila. Porabil je vse svoje krasnorečje, da bi odvrnil Akulino od njenega sklepa; zagotavljal jo je o nedolžnosti svojih poželenij, obetal jej, nikdar ne dati jej povoda k kesanju, a biti jej pokornim v vsem; zaklinjal jo, ne odreči mu edine tolažbe in veselja: shajati se ž njo na samem, če prav komaj vsak drugi dan, ali celo komaj po enkrat v tednu. Govoril je besedo v resničnej strasti in v to minuto se nevede v resnici zaljubil. Liza ga je molče poslušala. „Daj mi besedo“, rekla je naposled, „da me ne bodeš nikoli iskal po soseski, ali spraševal za menoj. Daj mi besedo, da ne bodeš zahteval od mene drugih svidanj, razven katere jaz sama naznanim“. Aleksej bi bil jej skoro pri živem bogu prisegel, no vstavila ga je premilim smehljajem. „Meni nij treba prisege“, rekla je Liza: „meni je dovolj tvoja obljuba.“

Po tem sta se po prijateljski razgovarjala, sprehajaje se skupaj po lesu, dokler

Ministerstvo trgovine je tudi odgovorilo na interpelacijo zaradi *goljufij* in *slaparij*, ki so se, kakor mi še vedno pred porotniki dokažemo, godile pri *kranjskih volitvah v trgovinsko in obrtniško zbornico*. Odgovor je bil tak, kakor ga je samokrivi g. Vestenek na Dunaj poslal: da so protesti neutemeljeni, da so nekatere „nerednosti“ izročene državnemu pravdnistvu in se je konstituiranje dovolilo. O tem hočemo še govoriti.

Češke volitve za deželni zbor so se 18. t. m. vršile. Mladočehi so zopet en sedež pridobili, ker je njihov vodja dr. Sladkovski v Litomišlu s 395 glasovi voljen (proti 177 glasom, katere je dobil staročeh dr. Faltis). Mladočehi so imeli sicer na drugih krajih precejšnje manjšine, a so drugod povsod zmagali „stari“, kateri se deželnega zbora ne udeležijo.

Kakor Dipauli in Giovanelli je še tretji poslanec nemške *pravne stranke* dr. Graf položil svoj mandat. Dal se bode menda zopet voliti, a ne pride v državni zbor. Torej v tej stranki uže tretji deklarant.

Vnanje države.

Črnogorski knez nij hotel sprejeti turškega gubernija iz Skadra, da bi mu poročal o podgoriškem pokolju, nego hoče prej z avstrijskim cesarjem govoriti, ob priliki ko bode le-ta obiskal Boko Kotorsko.

V **Srbiji** je mej strankami tako vrenje, razmere so tako napete, radikalni elementi narod vzbujajo, da se je bati katastrofe. Manjka energičnega državnika, kakor je bil Blaznavac in Ristič, ki bi še najboljši bil, ako zopet krmilo vzame v roke. Narod je še mlad.

O volitvi prihodnjega *papeža* se dogovarjati nemška in italijanska vlada in bosti zahtevali, da mora prihodnji papež, predno bode veljavnost njegove volitve priznana, dati nekova poročstva, da se ne bode mešal v notranje politične stvari kake tuje države, kakor se sedaj. — Zavoljo tega se govori, da se snideta nemški cesar in italijanski kralj sredi maja v Milanu.

Španija zahteva naj Nemčija njenim oblastim izroči Alfonza, brata don Karlosovega, ker je priprost zločin storil.

V **berlinskem** državnem zboru je bila 18. marca hrupna in burna veja. Poslanec katoliško-ultramontanske opozicije je bral papeško encikliko, katera je bila prej v tisku konfiskovana. Predsednik mu tega nij mogel zabraniti po poslovnem redu. Liberalci so demonstrirali s tem, da so mej branjem iz sobe šli. Windhorst je ostro napal Bismarka, ta je zopet pikro odgovarjal in prijemal papeža in ultramontance. Govoril je potem tudi Gneist proti papežkim nameram.

mu Liza nij rekla: dosta. Ko sta se razšla, ostal je Aleksej sam na samem, ne razumejoč kako je mogla prosta, kmetška deklica v dveh svidanjih za vsem polastiti se oblasti nad njim. Njegova dotika z Akulino bila je njemu precenjena novost, in da si ravno so mu bila povelja nenavadne kmetice silno nevšečna, mu vendar nij prišlo niti na misel, prelomiti svojo besedo. Aleksej je bil namreč, ne glede na prstan, na skrivno dopisovanje, na mračno spoznanje, dober in goreč mladenič in je imel srce čisto, sposobno čustvovati naslađenja uedolžnosti.

Če bi jaz slušal samo svojemu nagnenju, začel bi nepremeno opisovati v vsej podrobnosti shajanja mladih ljudij, množično se vzajemno privrženost in zaupnost, pečanja, razgovore; no znam, da bi večina mojih čitateljev se ne strinjala z mojim veseljem. Enake podrobnosti morale bi se marsikateremu pristuditi in ravno za to jih

Domače stvari.

— (Dr. Valenta) se je včeraj kot definitivni direktor deželne bolnice predstavil in je bil kakor tak instaliran. Navzočni so bili pri tej svečanosti: deželni glavar g. Kaltenegger, vladni svetovalec dr. Stöckl, primariji in sekundarji, uradniki in drugo osebje deželne bolnice, ki so novega direktorja s primernimi ogovori pozdravili.

— (Ustanovljenje novega zavoda za kranjske blazne) ali nore ljudi je kakor znano uže pred več časom sklenjena stvar. Kakor se nam poroča iz izvestnega vira, dovršena so prva dela v tem oziru uže popolna. Dr. Karel Bleiweis je izdelal spomenico in posebna komisija je izbirala prostor za ta zavod ter se odločila priporočiti posestvo gosp. Valent. Krišperja na fužinah pri Ljubljani, zares, najprimernejši kraj za blaznico.

— (Produkcija domačega orkestra) je preložena do po velike noči. Dan in program se bode ob svojem času naznanil. Slavno p. n. občinstvo naj sprejme to v znanje, in s tem naj bode popravljena vest v zadnji številki „Slov. Naroda“, dne 18. marca 1875, številka 63. — Tudi bi bili godci raje videli, da bi bila naznanilo pridejana notica izostala. (A posebno kaj hudega tudi nij, če je bila tiskana. Ur.)

Godbeni odbor.

— (Iz Maribora) se nam piše: „Slovenski Učitelj“, ki v Pakkovej tiskarni izhaja in ima g. dr. Lorenca za urednika, imel je te dni pravdo na vratu. Pred nekajimi dnevi je bil g. dr. Lorenc pred sodbo poklican, in istega dne (v pretekli pondeljek) bila je v rečeni tiskarni iskava obdolženega rokopisa. Rokopis — dobro v zakurjeno peč shranjen, kakor je to večidel osoda takovih listkov — dakako nij se našel. A pravda je morala jako brzih nog biti; kajti denes 18. t. m. popoldne bila je uže končana: gosp. pl. Premerstein, ki je tožbo napel, jo je tudi preklical. Torej pravda je končana; živila pravda!

— (Razglas svilorejcem.) Kmetijska družba Kranjska je od c. kr. svilorejnega zavoda v Gorici ravnokar prejela seme svilnih črvičev, ki je bilo po celični sistemi od najzanesljivjših svilorejcev pridelano in od imenovanega goriškega poskuševališča

raje propustim, v kratkem opomniv, da še nijsta prošla dva meseca, ko se je moj Aleksej uže do bezpametja zaljubil, a Liza itak nij bila ravnodušnejša, da si ravno molčljivo, nego on. Oba sta bila srečna, zadovoljna sè sedanjim, ne misleč mnogo o prihodnjem.

Mislila sta dovoljno po gosto o zvezi, katera se ne da pretrgati, a drug z drugim nikoli nijsta govorila o njej. Uzrok je jasen: Aleksej, dasi neizmerno privezan k sojej milej Akulini, pomnil je vedno razloček mej soboj in ubogo kmetico; a Liza je vedela, v kakem sovraštvu živita očeta, in nij smela upati v zajemne sprave. Razven tega je njeno samoljubje na skrivnem izpodbujala nekaka temna, romantična nada: videti v posled Tugolinskega plemenitaša na kolenih pred hčerko Prilučinskega kovača. Na enkrat je važen dogodek skoro premenil njune vzajemne razmere.

Necega jasnega, hladnega jutra (kakor-

preiskano in kot popolnem zdravo spoznano. — To seme oddaje kmetijska družba domačim svilorejcem za polovico kupne cene, namreč en lot po 3 gld. 50 kr.; učitelji ljudskih šol pa, kateri po spričalu kraj. šolskega sveta dokažejo, da šolsko mladino o sviloreji podučujejo, dobijo 1/4 lota tega semena brezplačno. — Kdor tedaj ga želi dobiti, naj se z besedo ali pismom do 15. apr. t. l. obrne na pisarno kmetijske družbe (Salandrove ulice št. 195.)

— (Nesreča.) Iz Trebnja se piše „Sl.“ 16. marca: Vtorek zjutraj gresta dva hlapca iz Kamnega potoka v gozd drv iskat. Vrmeta se po slabem kolovozu in zvrneta. Vzdigneta, in ko se hoče v drugo zvrniti, priskočita, da bi voz pridržala, pa ju premaga in težki voz pade na nju. Eden le trikrat zavpije: „Miha pomagaj mi“ in umrje; drugi se je le na nogi poškodoval. Do pol ure ležita pod vozom, dokler ljudje ne pridejo in ju izpod voza potegnejo.

— (Žena umorila svojega moža.) Poročali smo o svojem času, da je na Štajerskem v Goču Ana Damšetova mej prepilom z njenim možem slednjega zabodla 8. dec. lansk. leta na smrt, da je umrl uže 8. dec. 15. t. m. je bila zaradi tega pozvana k konečnej obravnavi. Zatožena, 26 let stara, a ne neprijetna prikazen ugovarja, da bi bila tedaj usmrtila svojega moža z namenom, hotela se je braniti pred napadi svojega moža, ki jo je v pijanosti tolkel z svečnikom po glavi. Obžaluje, da se je njena obramba končala tako nesrečno in osoda zadela moža, ki je bila njej namenjena. Dvajsetero prič deloma potrjuje njena izpoznanja, deloma je pak tudi uže v zaporu priznala se k umoru. Pri konečnej obravnavi je predsedoval g. dež. sodn. svetnik Stuhec, državni pravdnik je bil g. Duller, zagovornik dr. Higesperger. Vprašanja, ki so se stavila porotnikom glasila so se učinjenega umora. Torej so porotniki po svojem predsedniku g. Schleicherju iz Maribora izpoznali zatožnico krivo umora. Sodnija je vsled tega izreka obsodila 26letno vdovo k smrti na vešala. Dr. Higesperger je napovedal takoj pritožbo zoper to obsodbo.

— (Religijozno zblazenje.) Iz kanalske doline na Koroškem se nam piše: V bližnji Lipaljavesi imamo nekaj časa sem prečudno blazno žensko. Prišle so v naše kraje neke nune, katere so pobirale za

svoj samostan blagodarnih darov, ter ob enem s soboj izvabile mlado hčer neke tukajšnje kmetice. Bila je potem ona v samostanu blizu Dunaja, kjer je zblaznela in bila vsled tega izpuščena iz samostana. Sedaj je reva doma in močno blodi. Čudno je posebno to, da — če ravno poprej le slovenskega jezika zmožna — sedaj zmirom prečudno nemščino blode, in tudi le v nemškem jeziku vedno glasno moli. Sosedje so zaradi te dogodbe zelo razkačeni, in gotovo bi ne bilo svetovati, da se zopet enake, ali celo iste nune v naše kraje vrnejo. Materi je sedaj kaj žal, ali žalibog ne zamore s svojimi solzami zopet povrniti hčeri uma in tudi ne pribranih de arjev dobiti, ki so z njo v samostan romali. Večje pazljivosti in uka je narodu potreba.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; zleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, slušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju i obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja je izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

šnih v našej ruski jeseni ne manjka) odpravil se je Ivan Petrovič Berestov, da bi jezdeč nekoliko prešetal, zvevši soboj na vsak slučaj nekaj lovskih psov, konjarja in nekoliko domačih fantičev s klopotci. V isti čas je zapovedal tudi Grigorij Ivanovič Muromskij zapeljan od prelepega jutra, osedlati svojo prištučeno kobilico in bliskoma pojezdil okolo svojih poanglizovanih imenj. Jezdeč k lesu, zagledal je svojega soseda, ponosno sedečega na konji, v kozaškej suknji, podšiti z lisičjo kožuho, pričakujočega zajca, katerega so fantiči s krikom in klopotci pripodili iz-za grma. Če bi bil Grigorij Ivanovič mogel uže naprej videti to vsrečo, obrnil bi se bil gotovo na drugo stran; no nenadoma jezdil je ravno proti Berestovu in na enkrat se čutil od njega komaj za pistoleten streljaj. Pomagati si nij mogel kar nič: Muromskij kot izobražen Evropec, jezdil je k svojemu protivniku, in mu prav spodobno voščil dobro srečo. Berestov mu je odgovarjal s tacim

veseljem, kakoršnim se poklanja medved na verigi gospodi na povelje svojega spremeljevalca. V ta hip skočil je zajec iz lesa in poskakal po polji. Berestov in konjar sta zakričala na ves glas, počela pse in podirjala za njim, kar se je dalo. Kobilica Muromskega, katera še nikdar nij bila na lovu, prestrašila se je in zdivjala. Muromskij jo je za vsem spustil, razglašivši se za izvrstnega jezdeca i iz celega srca zadovoljen s slučajem, razločujočim ga od neprijetnega sobesednika. A kobilica pridirjavši pred prokop, katerega prej nij videla, skočila je prehitro v stran, in Muromskij se nij mogel vzdržati na njej. Uprav dovoljno teško na hladno zemljo, ležal je, preklinjaje svojo prištučeno kobilico, katera se je, kakor da bi se bila spomnila, hitro ustavila, v tem ko se je občutila brez jezdeca. Ivan Petrovič je priskakal k njemu, da bi poizvedel, ne bi li bil se udaril. Mej tem je pripeljal konjar kobilico, katera je to nesrečo zakrivila, držè jo krepko

Spričevalo št. 76.921. Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra. Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravlila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, slušjanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu a v ploščicah sa 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mohr, v Gracju bratje Oberanzmeyer, v Innsbriku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali sovzetih

Tujci.

19. marca:

Evropa: Schincer iz Gorenj. grada. — Stare iz Mengša.

Pri Stonu: Eržen iz Idrije. — Risman iz Dunaja. — Kastelic iz Novega mesta. — Aichner iz Dunaja. — Haffner iz Zleznikov. — Gregorič iz Nov. mesta. — Neuman iz Dunaja. — Iser iz Prostjeva. — Schober iz Dunaja. — Gregorič, Avsec iz Nov. mesta.

Pri Mallét: Litman iz Dunaja. — Pavlin iz Kočevja. — Kraus iz Dunaja. — Matajec iz Kranjca

Malinov sok,

najboljše sorte kacij 100 bokalov, je tu na prodaj. Več o tem: Annoncen-Bureau (Fürstenhof 206). (85)

za uzdo. Pomagal je Muromskemu splezati v sedlo, a Berestov ga je povabil k sebi. Muromskij mu nij mogel odbiti, kajti čutil se je dolžnega, in na tak način vrnil se je Berestov s slavo domov, ustrelivši zajca in videč svojega protivnika ranjenega in skoro ujetega.

Zajutrukoč razgovorila sta se soseda še koj po prijateljsko. Muromskij je poprosil Berestova, da bi mu posodil voziček, priznava je, da mu zarad udara nij mogoče jezdit domov. Berestov ga je spremil do podstrešja. Muromskij se nij hotel prej odpeljati predno mu je dal mož-besedo, takoj drugi dan pripeljati se (z Aleksejem Ivanovičem) v Prilučino in po prijateljski pri njem obedovati. Tako se je kazalo, da staro sovraštvo, globoko ukoreninjeno prejenja in sicer zaradi prestrašene, prištučene kobile.

(Dalje prih.)

W letnej sezoni

L. Wallenko,
Ljubljana
glavni trg, h. št. 7
priporoča

Nonveantes v konfekciji in robo za obleko,
baš tako
zalogo dobrega sivkastega lüstra, vatel po
35 do 55 kr.
Drugo zalogo lepega pisanega lüstra, vatel
po 35 kr.

Izbrano zalogo pravega platna,
tkanine in vse postranske predmete,
dalje robo za meblje, gradil, roleaux, za-
grinjale, odeje, koce, povlekače (tepihe)
v vsacej velikosti in
povlekače za pred postelj.

Vzorki na izbir in franco.

(89-1)

Zobni zdravnik docent dr. Tanzer

iz Gradca,

ordinira tu v Ljubljani pri „Stonu“, v sobi
št. 36 in 37 v II nadstropji v zobnem zdravilstvu
in zobnej tehniki vsaki dan od 8. ure zjutraj do
5. ure zvečer. (91-1)

Ostane tu samo do velike sobote.

St. 3675.

Razglas.

Po sklepu mestnega zbora od 12. marca
t. l. se tem, ki imajo pravico voliti, naznani,
da bodo dopolnitvene volitve mestnega zbora
za leto 1875 v mestni dverani v naslednji
vrsti:

- III volilni razred voli 5. aprila t. l.
dopoldne od 8. do 12. ure 3 mestne
odbornike. Če bo ožja volitev potrebna,
vršila se bo ta isti dan od 3. do 6
ure popoldne.
- II volilni razred voli 3 mestne odbor-
nike 6. aprila t. l. dopoldne od 8. do
12. ure, v ožji volitvi pa 7. aprila od
8. do 12. ure dopoldne.
- I volilni razred voli 2 mestna odbornika
8. aprila t. l. dopoldne od 8. do 12.
ure in če bo ožja volitev potrebna ta isti
dan od 3. do 6. ure popoldne.

Zapisnik volilcev in glasovni listek po-
šljeta se brž ko je moč gosp. volilcem.

To se njim z pristavkom naznanja, da
se po §. 39. tukajšnega srenjskega reda,
kakšen ugovor proti veljavnosti dovršenih
volitev najdalje osem dnij pozueje mestnemu
zboru predložiti mora.

Mestni magistrat v Ljubljani,
12. marca 1875. (80-2)

Natječaj.

Usljed zaključka gradskoga zastupstva
od 11. ožujka 1875 imade se kod podpisa-
nega gradskoga poglavarstva popuniti mjesto
gradskoga živinara.

S ovim mjestom skopčama je godišnja
platja od 500 fr. (pet sto forintih a. v.) i
pravo na mirovina po propisih postojećih za
državne činovnike.

Natječatelji imadu svoje molbenice ob-
ložene diplomom živinara i dokazom, da su
hrvatskom ili kojemu drugomu slavenskomu
jeziku vješti, najkasnije do 31. ožujka t. g.
ovamo podujeti. (78-3)

Gradsko poglavarstvo u Karlovcu,
11. ožujka 1875.

Za načelnika gradski sudac:
Maks Tuškan.

Razglas.

V gozdih, imenovanih Medvedča in Hribeč,
na Kušanovem gradu (Moosthal) bode v
sredo 31. marca 1875, ob 9. uri zjutraj

1750 stojećih smrek in hoj
od 8 do 21 palcev debelosti licitando pro-
danih.

Vse, kar to prodajo zadeva, se izve pri
gospodu **Tomaž Košir**-ju, (pri Škan-
dru na Brezovici) ali pa pri posestniku v
Ljubljani na kapucinarskem predmestji, hiš.
št. 30, v drugem nadstropji. (88-2)

Ljubljana, 18. marca 1875.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Eravno raznamilo.
21. marca 1875.
Izbrisan konkurs: Pri c. k. dežalni sodnji
v Ljubljani, na imenje K. Vol mana, klobučarja.
Javne dražbe: M. Levičarjevo iz Goleka,
1867 gld., 20. aprila (II. Krško). — Jov. Lekšitovo,
z Ravnega, 900 gld., 20. aprila (II. Krško). — Mat.
Javcovo iz Velike Mrasove, 33. marca (I. Krško).
C. k. celinski 104
S. k. 50

20. marca
(Litrino telegrafsko poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovnih . . . 71 gld. 55 kr
Enotni drž. dolg v srebru 75
1869 drž. posojilo 112
Akojke narodne banke 966
Kreditne akcije 235
London 111
Naspol. 8
C. k. celinski 5
S. k. 23
104 50

senožet
V Rakovi jelski jezera, dva orala
obsegajoča
se daje na več let v najem.
Natančnje pogoje pové lastnik v K. r.
k. v. hiš. št. 31.
(79-3)

Vinarje
Dobro znana in zelo obiskovana krčma,
kafetarija in kegljišče
v Škofji Loki se na prav ugodne pogoje
črez polje v najem daje. Adresa: August
Deisinger v Škofji Loki.
(77-3)

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najceneji tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno
predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto
robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si
naročnik sam izbral. Na zahtevanje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočevaje
najtopleje naše podvzetje, ostajamo in se znamenjamo
s odličnim spoštovanjem

vodstvo prodajalnice.

(51-5)

Cenik.

Vatli, roba.	I. četrt.	II. četrt.	Roba na kose od 30 + 50 ali 54 vatlov.	I. četrt.	II. četrt.
Vlastni izdelek v perkalinu in platna za srajce, vatel po gold.	—25	—20	3/4 30 vatlovega platna od prediva, kos po gold.	8.—	7.—
Kosmonoški izdelki v perkalinu, kretonu in platnu za srajce, vatel po gold.	—30	—25	3/8 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	8.—	7.—
Neunkirchnerski izdelki batista in jaconeta, vatel po gold.	—30	—25	3/4 30vatlov. pranega platna za mizne prte, kos po gold.	10.—	9.—
Francozki izdelki jaconeta in mouselina, vatel po gold.	—40	—35	3/4 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	12.—	11.—
Girofié-Girofia, najnovejša roba za plesno in letno obleko, vatel po gold.	—45	—40	3/4 50vatlovega nizozemskega platna, kos po gold.	14.—	12.—
Turški creton za spalne haljine najnovejšega kroja in vrste, vatel po gold.	—30	—	3/4 50vatlovega beliškega platna, kos po gold.	16.—	15.—
Percail za meblje vsake barve in dessin, vatel po gold.	—35	—30	3/4 50vatlov. irskega platna, kos po gold.	25.—	20.—
Izbran francozki brilantini, vatel po gold.	—35	—30	3/8 rumburškega platna (samo May in Hofeld) 6 vrst, gld. 30—40—50—60—70 kos po 24 vatlov.		
Beli in gladki brilantini, vatel po gold.	—35	—30	Roba na tucate.		
Belo in ogledno tkanje za životke, vatel po gold.	—30	—25	Žepni robci za deca z slikami ali pisanimi okraji, tucat po gold.	1.—	85.—
Kosmonoška koža za damsko in otroško obleko, vatel po gold.	—45	—40	Žepni robci za dekleta z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	1.5	95.—
Angleška platnena roba za domačo obleko, vatel po gold.	—30	—	Žepni robci za gospé, od batista ali jaconeta z pisanimi okraji, tucat po gold.	1.60	1.30
Beli chiffon, chirting in domače platno, vatel po gold.	—25	—20	Žepni robci za gospode, z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	3.—	2.50
Chiffon ali percail za srajce, vatel po gold.	—35	—30	Rumburški platneni robci, tucat po gold.	3.—	2.—
Beli damastni gradl in beli ali rumeni nanking, vatel po gold.	—30	—25	Irski platneni robci, 5 vrst, gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.		
Brisače ročne od jaguarda ali damasta, vatel po gold.	—30	—25	Vlastni izdelki, robci od katuna za glavo, tucat po gold.	2.50	2.—
Črni orlean, vatel po gold.	—50	—40	Kosmonoški izdelki od katuna ali batista robci za glavo, tucat po gold.	3.80	3.20
Črni luster, vatel po gold.	—70	—60	Foulard robci za glavo, tucat po gold.	3.50	3.—
Črni svileni lustrin, vatel po gold.	1.20	1.—	Kosmonoški foulard žepni robci za gospode, tucat po gold.	4.—	3.—
3/4 angl. rips za obleko ali dolmane, vatel po gold.	1.60	1.30	Vlastni izdelek, žepni robci za gospode, tucat po gold.	3.—	2.50
Roba za obleko, gladkih ali koženih barv, vatel po gold.	—40	—30	Platnene servijete od jaguarda, tucat po gold.	4.—	3.—
Posamezni predmeti robe.			Platnene servijete od damasta, tucat po gold.	6.—	5.—
Rumburške platnene rjuhe brez šiva, 2 1/4 vatlov široke, 3 vatie dolge, kos po gold.	4.—	3.—	Platnene brisače ročne od jaguarda, tucat po gold.	5.—	4.—
Barvani mizni prti h kavi raznobarvani, kos po gold.	—80	—	Platnene brisače ročne od damasta, tucat po gold.	7.—	6.—
1 pokrivač od pqueta za deca, bele ali pisane barve, kos po gold.	1.30	1.10	Servijete za desert, bele ali pisane, v damastu, tucat po gold.	3.50	2.50
Ena garnitura pokrivač za postelje in piqueta barvanega, 2 kosa po gold.	6.—	5.—	Turške hagabug ročne brisače, tucat po gold.	4.—	3.—
Mizni prti od platnenega damasta.					
3/4 10/4 21/4 18/4					
gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50					
Čisto lanene	Garniture, bele ali barvane v jaguardu,	za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob,			
		gl. 5, gl. 10, gl. 15, gl. 20.			
	Garniture, bele ali pisane v damastu,	za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob,			
		gl. 6, gl. 12, gl. 18, gl. 24.			

Pošilja se proti povzetju, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,
mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,
zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vhodu v zakristijo.

Lastnina in usk „Národne tiskarne“.